

Lausunto Savonlinnan Veden toiminta-alueesta

RAKYL 21.12.2022 § 207
1248/14.05.00.00/2022

Valmistelijat Ympäristöinsinööri Hanne Turunen, puh. 044 417 4690, hanne.turunen@savonlinna.fi ja ympäristöpäällikkö Matti Rautiainen, puh. 044 417 4685, matti.rautiainen@savonlinna.fi

Selostus Savonlinnan Vesi on tiedottanut 26.10.2022 Savonlinnan kaupungin verkkosivuilla käynnistävänsä vesihuollon toiminta-alueen päivittämistyön. Tekninen lautakunta on käsitellyt asiaa kokouksessaan 15.11.2022 § 209 ja päättänyt pyytää mm. Savonlinnan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselta lausunnon toiminta-alueuunnoksesta. Lausuntopyyntö on teknisen lautakunnan [pöytäkirjaliitteenä A](#) ja luonnos toiminta-alueesta [pöytäkirjaliitteenä B](#). Ympäristönsuojeluviranomainen toimii mm. vesihuoltolain (681/2014) mukaisena valvovana viranomaisena.

Vesihuoltolaitoksella tulee vesihuoltolain mukaan olla kunnan hyväksymä toiminta-alue, jolla sijaitsevat kiinteistöt on tarpeen liittää laitoksen vesijohtoon ja jätevesiviemäriin toteutuneen tai suunnitellun yhdyskuntakehityksen vuoksi. Huleveden viemärointi ei ole vesihuoltoa eikä hulevesiviemäroinnin käsittävää aluetta tarkastella toiminta-alueen päivittämisen yhteydessä.

Savonlinnan Vesi vastaa Savonlinnan kantakaupungin, Lehtiniemen ja Rinkilän toiminta-alueista sekä kuntaliitoksen seurauksena myös Savonrannan ja Punkaharjun toiminta-alueista.

Savonlinnan Veden mukaan toiminta-alueita on tarpeen päivittää, sillä Savonlinnan kaupungin alueella on hyväksytyt uusia asemakaava-alueita ja tämän lisäksi kaavoituskatsauksen mukaan lähivuosina on valmisteilla uusia asemakaava-alueita. Joiltain osin toiminta-alueita on tarpeen supistaa, koska ennalta odotettua kiinteistörakentamista ei ole nähtävissä. Savonlinnan Vesi on pyrkinyt saamaan toiminta-alueesta mahdollisimman selvärajaisen ja yhtenäisen. Alue rajautuu kiinteistörajoihin sekä osiltaan myös vesistön rantaviivaan, uomiin ja tieväyliin.

Muutosluonnoksen perusteella toiminta-alueen rajaus on pitkälti stilisointia suhteessa aiempaan rajaukseen. Toiminta-alue laajenee hieman Savonlinnan itäpuolella sijaitsevan Itäväylän yrityspuiston sekä vakinaiseen asumiseen kaavoitetun Suutarniemen osalta. Lehtiniemen toiminta-alue laajenee idän suuntaan käsittämään tiiviimmän rantarakentamisen alueen. Kulennoisten kyläalueella toiminta-alue laajenee käsittämään tiiviimmän asumisen alueen kokonaisuudessaan, samoin Punkaharjun Laukanlahdentie ja Haataansaari on otettu mukaan toiminta-alueeseen. Punkaharjun Kauvonniemen jokseenkin vähän rakennettu alue on luonnoksessa rajattu pois toiminta-alueesta. Savonrannalla toiminta-alue laajenee käsittämään Kääpäsaaressa pohjoisosan rantarakentamisalueen.

Esittelijä Ympäristöpäällikkö Rautiainen Matti, puh. 044 417 4685, matti.rautiainen@savonlinna.fi

Rakennus- ja ympäristölautakunta päättää antaa Savonlinnan Veden toiminta-alueen päivittämislunnon seuraavan lausunnon:

Ympäristönsuojeluviranomainen pitää toiminta-alueen päivitystyötä tarpeellisena, minkä myötä saatetaan Savonlinnan Veden vastuulla olevat toiminta-alueet ajan tasalle sekä verkostollisesti että myös hallinnollisesti ajatellen vesihuoltolain mukaisia kunnan tehtäviä.

Hallinnollisesti vesihuoltolaitoksen toiminta-alue on ympäristönsuojeluviranomaisen lain käytön kannalta merkittävä asia, koska se ratkaisee, minkä lain perusteella kiinteistöille rakennettavia vesihuoltojärjestelmiä on käsiteltävä; ts. voidaanko järjestelmät rakentaa kiinteistökohtaisesti ympäristönsuojelulain perusteella vai joutuuko ympäristönsuojeluviranomainen käsittelemään ne vesihuoltolain mukaisen vapautushakemuksen perusteella – ja tarvittaessa pakottaa kiinteistöt liittymään vesijohtoon ja viemäriin.

On huomattava, että vesihuoltolaitoksen toiminta-alue ei ole sama kuin alueet, joille on verkostot on rakennettu. Vesihuoltolain mukainen toiminta-alue on Savonlinnassa monilta alueilta suppeampi kuin mihin verkostot ulottuvat. Toiminta-alueen ulkopuolisilla alueilla, joihin verkostoja on rakennettu, kiinteistöjen liittyminen verkostoihin on vapaaehtoista ja toisaalta vesihuoltolaitoksella ei ole velvollisuutta rakentaa verkostoja toiminta-alueensa ulkopuolelle.

Vesihuoltolain 10 §:n mukaan taajaman ulkopuolisilla alueilla, joita toiminta-alueen päivityslunnonksessa ovat mm. Lehtiniemen, Kulennoisten ja Punkaharjun laajennusosat, on kiinteistöillä lievempi liittymisvelvollisuus verkostoihin kuin taajamissa. Päivityslunnonksessaan vesihuoltolaitos lienee ottanut tämän lainkohdan vaikutuksen huomioon.

Savonlinnan Veden nykyisellä toiminta-alueella on myös joitakin osia, joissa tiivis yhdyskuntarakentaminen ei ole toteutunut, minkä vuoksi nämä ovat perusteluja poistaa nyt päivityksen yhteydessä toiminta-alueesta. Näiden osalta rakennus- ja ympäristölautakunnalla ei ole huomauttamista luonnokseen.

Ympäristönsuojeluviranomaisen näkökulmasta on tärkeää, että toiminta-alue, joka tuo kiinteistöille vesihuoltolain mukaisen liittymisvelvollisuuden vesijohtoon ja jätevesiviemäriin, kattaa kiinteistöt, jotka sijaitsevat pohjavesialueilla, tiiviisti rakennetuilla alueilla ja alueilla, joilla kiinteistökohtaisten jätevesijärjestelmien rakennettavuus ja toimivuus on haastavaa mm. maaperän tai pienen tonttikoon takia. Tällaisia ovat ympäristönsuojeluviranomaisen näkemyksen mukaan esimerkiksi alavat Lehtiniemen sekä Laukanlahdentien ranta-alueet. Toisaalta pohjavesialueilla viemäriverkoston kuntoon on kiinnitettävä erityistä huomiota, sillä vuotavat viemärit ovat pohjaveden laadulle suuri riski.

Vesihuoltolaitoksen taloudellisesta näkökulmasta tarkastellen on puolestaan haastavaa ottaa toiminta-alueeseen alueita, joissa on verrattain vähän kiinteistöjä (joista vain osa on halukas liittymään verkostoihin) ja jotka ovat muusta aluerakentamisesta erillään. Tällainen on esimerkiksi Parkkolanmäen seutu, jossa on osin vanhaa rakennuskantaa, joilla on vesihuoltonsa kanssa ongelmia. Vaikka nämä olisivat toivottavaa ottaa mukaan toiminta-alueeseen, niin se on ymmärrettävästi kallista, koska toiminta-alueeksi ottaminen tuo velvollisuuden vesihuoltolaitokselle rakentaa verkostonsa alueelle.

Sen sijaan Enanniemessä toiminta-alue olisi perusteltua ulottaa rakennettua ranta-aluetta laajemmalle alueelle kuin luonnoksessa on esitetty.

Kulenoisissa on jossain määrin jo rakennettua vesihuoltoinfraa. Rakennus- ja ympäristölautakunta pitää perusteltuna, että toiminta-alue kattaa jatkossa koko kyläalueen, vaikka se ei olekaan lain tarkoittamaa taajama-aluetta. Kyseisellä alueella lienee edelleen kiinteistöjä, joita ei ole liitetty olemassa oleviin vesihuoltoverkostoihin ja joilla kiinteistökohtaiset jätevesijärjestelmät eivät ole ympäristönsuojelulainsäädännön ja sen perusteella annettujen ympäristönsuojelumääräysten edellyttämällä tavalla rakennettuja tai sittemmin saneerattuja ottaen huomioon, että Kulenoisen kyläalueen kiinteistöt ovat ns. kuivan maan kiinteistöjä, joita ympäristönsuojelulainsäädännössä asetettu määräaika 31.10.2019 jätevesijärjestelmien tehostamiselle ei koskenut. Kulenoisten kyläalueen ottaminen toiminta-alueeksi aiheuttaa liittymistä valvovalle ja tarvittaessa siihen velvoittavalle ympäristönsuojeluviranomaiselle yhden lisähaasteen.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Toimenpiteet

Tekninen lautakunta